

A BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

VARNEGYED

2020
22

XXV. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM, 2020. december 17.

**Boldog
karácsonyt
és jó egészséget
kívánunk!**

LAPSZÁM	LEADÁSI HATÁRIDŐ	MEGJELENÉS
1.	JANUÁR 6.	JANUÁR 14.
2.	JANUÁR 20.	JANUÁR 28.
3.	FEBRUÁR 3.	FEBRUÁR 11.
4.	FEBRUÁR 16.	FEBRUÁR 25.
5.	MÁRCIUS 3.	MÁRCIUS 11.
6.	Március 17.	MÁRCIUS 25.
7.	ÁPRILIS 7.	ÁPRILIS 15.
8.	ÁPRILIS 21.	ÁPRILIS 29.
9.	MÁJUS 5.	MÁJUS 13.
10.	MÁJUS 19.	MÁJUS 27.
11.	JÚNIUS 2.	JÚNIUS 10.
12.	JÚNIUS 16.	JÚNIUS 24.
13.	JÚNIUS 30.	JÚLIUS 8.
14.	JÚLIUS 14.	JÚLIUS 22.
AUGUSZTUSBAN SZÜNET		
15.	SZEPTEMBER 1.	SZEPTEMBER 9.
16.	SZEPTEMBER 15.	SZEPTEMBER 23.
17.	SZEPTEMBER 29.	OKTÓBER 7.
18.	OKTÓBER 13.	OKTÓBER 21.
19.	OKTÓBER 27.	NOVEMBER 4.
20.	NOVEMBER 10.	NOVEMBER 18.
21.	NOVEMBER 24.	DECEMBER 2.
22.	DECEMBER 7.	DECEMBER 16.

TÖBB MINT 70 ÉVE A PÁLYÁN

Békés Itala-interjú

18. oldal

**SEBŐ FERENC ÉS TÖRÖK ÁDÁM
A BEM6-RÓL**

15. oldal

**VESZÉLYBEN
A MÁRVÁNEMENYASSZONY**

22. oldal

IMPRESSZUM

A Budapest I. kerület Budavári
Önkormányzat lapja.
Megjelenik kéthetente.

Kiadó: Budapest I. kerület Budavári
Önkormányzat

Levélcímcím: 1014 Budapest, Országház u. 15.

Telefon: +36 1 355 0139

E-mail: varnegyed@gmail.com,
varnegyed@budavar.hu

Főszerkesztő: Csillag János
Fotó: Kiss Nelly, Fogl András

Nyomda: Pharmapress Kft.
Terjesztés: Tele Pack Kft.

A terjesztéssel kapcsolatos
észrevételeiket az alábbi (ingyenesen
hívható) zöldszámon jelenthetik be:
+36 80 204 275.

Meg nem rendelt kéziratokat,
fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk
vissza!

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk
felelősséget.

ISSN 2060-6303.

XXV. évfolyam, 22. szám, 2020. december 17.

Címlapon: Kapisztrán tér

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

MÁS LESZ EZ AZ ÜNNEP, DE MEGTALÁLJUK BENNE A SZÉPSÉGET

Folytatja a saját koronavírus-tesztelési programját az önkormányzat, egyben átveszi azon pedagógusok tesztelését is, akiknek a vizsgálatát a kormány leállította – mondta interjújában V. Naszályi Márta polgármester, arra is kitérve, hogy – miként sok másnak – az idősek és a nagycsaládosok karácsonyi ünnepéének is új formát kellett kitalálniuk.

Mindannyian együtt élünk a Covid-19 miatti újabb korlátozásokkal, tudjuk, hogy ez a helyzet átalakította az önkormányzat munkáját is. Mely terveik megvalósítását voltak kénytelenek a koronavírus-járvány miatt kialakult helyzetben elhalasztani?

– Számos, egyébként a szívemnek nagyon kedves munkát nem tudtunk a vírushelyzet miatt elkezdni, vagy nem abban az ütemben zajlik a megvalósításuk, mint ahogyan az normál körülmények között történne. A hangsúlyt ugyanis a járványkezelésre és a lakosság ellátásával összefüggő feladatokra helyeztük. Hogy mást ne mondjak, a bevételeink minimum 15 százalékát elvesztettük idén, de lehet, hogy a végeredmény ennél is több lesz, és hogy pontosan mennyi, az az ad hoc kormányzati intézkedések következtében bármikor változhat. A költségvetési stratégiát, a hosszú távú gazdasági programunkat is ebben a napról napra változó helyzetben újra és újra felül kell vizsgálnunk, át kell értékelnünk. Ugyanígy szívügyem az átláthatósági rendelet megalkotása, ami a szorosan hozzátartozó új honlap elkészítésével együtt szintén a pandémiás helyzet miatt csúszik.

Milyen programokon dolgoznak a háttérben?

– Számos intézkedés előkészítése zajlik hosszú hetek-hónapok óta. Ezek olyanok, amelyeknek az eredménye csak később fog látszani. Például új telephelyet szeretnénk kialakítani a Budavári Kapu Kft. és a közterület-felügyelet számára, ami lehetővé teszi a létszám bővítést, azon keresztül pedig a magasabb színvonalú munkavégzést. Az új honlap előkészítéséről már volt szó, de már ez is az utolsó simítások előtt áll, remélem, hogy januárban már működni tud. Zajlik az energiahatékonysági program előkészítése és az új Kulturális Nonprofit Kft., valamint a Budavári Lakásügynökség létrehozása is. És vannak olyan feladatok, amelyek szinte egyáltalán nem látszanak, de nem tudunk nélkülük előrelépni: a hosszú ideje elhanyagolt vagyonszámter aktualizálása, a fakataszter és a zöldfelületi kataszter elkészítése pedig nemsokára befejeződik.

Mi lesz az időseknek és a nagycsaládosoknak hagyományosan szervezett rendezvényekkel?

– Sok dolgot újra kell gondolni, új struktúrát kialakítani, ilyen például

a nagycsaládosok és az idősek karácsonyi ünnepe. Az elmúlt években erre mindig sor került, tavaly is – az előző évek gyakorlatához hasonlóan – megszerveztük, idén pedig elkezdtük előkészíteni, de kitört a veszélyhelyzet. Az, hogy ezt újragondoltuk, és a helyzethez alkalmazkodva szervezzük meg, azt is jelenti, hogy rendeletet is kellett módosítanunk. Szóval most mindennel egy kicsit több munka van; nem tudjuk a már bevált technikákat alkalmazni. Így az elmúlt évben valójában 12 hónap helyett 5 hónapot tudtunk „normálisan” működni, de 12 hónapnyi fáradság van a hátunkon.

Mit emelne ki azok közül a programok közül, amelyekben sikerült előrehaladniuk?

– Nagyon büszke vagyok arra, hogy a megörökölt felújítási és beruházási projekteket folytatni tudtuk, illetve be tudtuk fejezni. Befejezéséhez közeledik például a kulturális központ

építése. Az általunk elindított projektek jelentős részének az előkészítése már zajlik, így reméljük, hogy jövőre ezek el tudnak indulni. Arra is nagyon büszke vagyok, hogy az önkormányzat eddigi gyakorlatával ellentétben – amely inkább az építkezésekre helyezte a hangsúlyt – mi az embereket és a szolgáltatásokat helyezzük a középpontba. Jóval több szociális támogatást adtunk a rászorulóknak, kezelve a járványhelyzet miatt kialakult válságos helyzeteket a vállalkozóknál és lakosságnál egyaránt. A válságkezelő alapjövedelem országosan is példányértékű sikertörténet, de a civil- és az egyházi támogatások, valamint a nyáritábor-pályázatok összegeinek megemelésére is büszkék lehetünk.

Sokat hangoztatták a részvételiség fontosságát. Ebből a körből mit tart kiemelendőnek?

– A részvételiség számomra nem egy program, hanem életforma, működés-mód, erre építettük a tervezett éves munkánkat is, de sajnos a járványhelyzet miatt ez nagyon sok helyen sérült. A személyes találkozásokat át kellett váltani online fórumokra, kérdőívekre. Az előkészített részvételi-demokrácia-eseményeknek ugyan csak a töredékét tudtuk megtartani, de ami megvalósult, arra nagyon büszke vagyok. A Batthyány tér felújításának az előkészítése szerintem kifejezetten színvonalas és előrevívő folyamat volt, miként a klímavédelmi tanúsítvány és a klímakoncepció előkészítése is. A Tabán pedig nagyon jó példa arra, hogy egy rosszul indult folyamatot a civil közösség bevonásával hogyan sikerülhet pozitív irányba fordítani. Az ilyen dolgok hatnak visszafelé is: az ottani, korábban is meglévő,

aktív közösség láthatóan tovább épül, és egyre tudatosabb, egyre önállóbb lesz, aminek én nagyon örülök.

Hogyan látja, a polgármesteri fogadóórái mennyire váltak részévé a kerületi közéletnek?

– Ez is a részvételiség egy formája, és azt tapasztalom, hogy az emberek már számon tartják a facebookos polgármesteri fogadóóráimat, készülnek a kérdésekkel, figyelnek, meg is osztják. A fogadóórák számomra is fontos információkat nyújtanak, és alkalmam nyílik néhány téves információt is tisztázni. Legutóbb például több helyről is hallottam azt, hogy lelkiismeretlen emberek azzal riogatják a kerületi lakókat, hogy az önkormányzat föl fogja mondani a határozatlan idejű bérleti szerződéseket. Ilyenről szó sincs, és soha fel sem merült – ez egy szemérmetlen hazugság attól, aki ilyennel ijesztget embereket. Hasonló az is, hogy mi majd ki fogjuk tiltani a Várból az autókat, és csak gyalog lehet majd feljönni. Hangsúlyozom, ez is rémhír, szó sincs erről.

Lapzártánk után – online – közösségi meghallgatást tartottak. Miért gondolták ezt szükségesnek?

– Nagyon szerettünk volna ebben az évben nemcsak egy, hanem akár több közmeghallgatást is tartani, de ezeket teljes mértékben elsöpörte a pandémia. Általában ugyanis erre júniusban szokott sor kerülni a kerületben, de idén június 18-án oldották föl a pandémiás helyzetet – azt is egyik napról a másikra, így ezt már nem tudtuk volna racionális dátummal megszervezni. A közösségi meghallgatással próbálunk teret adni annak, hogy mindenki információt kaphasson a számára

fontos kérdésekben. Szerettünk volna sokkal több képviselő-testületi ülést is tartani, de a járvány ezt is megakadályozta. Persze, a pandémia miatt máshogy működik a polgármesteri hivatal is. A dolgozók egy része home office-ban van, igyekszünk úgy beosztani a munkatársakat, hogy ne legyünk egyszerre sokan a hivatalban, és ne fertőzzük meg egymást. Emiatt minden egy kicsit másként zajlik, döcögősebben, nehezebben. Ugyanakkor nagyon büszke vagyok arra, hogy a pandémia ellenére valamennyi munkavállalónkat megőrizhettük. Szintén nagy eredménynek tartom, hogy a közterületeinken, játszótereinken, közintézményeinkben a rendszeres takarítást, fertőtlenítést nem egyszerűen csak megcsináljuk, hanem csúcsra járattuk. Azt hiszem, ez is hozzájárul ahhoz, hogy ebben a nehéz helyzetben mindenki biztonságban érezhesse magát.

A kormány leállította a pedagógusok tesztelését. Az önkormányzat folytatja ezt a munkát?

– Igen, az óvodai, bölcsődei és iskolai dolgozókat ezek után (ahogyan korábban is) mi fogjuk tesztelni. Közben megérkeztek a fővárosi önkormányzattól kapott tesztek is. Itt hadd említsem meg, hogy a fővárossal nagyon jó az együttműködésünk, és nagyon nagyra becsülöm azt a felelősségvállalást, amit a fővárosi önkormányzat a budapestiek egészségének megóvásáért tesz. A fővárosi tesztek azoknak a dolgozóknak a tesztelésére fogjuk használni, akik közvetlenül kapcsolatban állnak a lakossággal. Ilyenek az egészségügyi és szociális dolgozók, óvónők, bölcsődei dolgozók, illetve várjuk azoknak az iskolai dolgozóknak

a jelentkezését is, akik a tankerülethez tartoznak, de ott valamilyen oknál fogva nem történt meg a tesztelésük.

Megszületett már a szakmai döntés, hogy milyen időközönként tesztelnek majd?

– Az eddigi tapasztalatok alapján úgy ítéljük meg, hogy kéthetente. Karácsony előtt még egyszer végigteszteljük a kollégákat, és aztán január első hetében, amikor az igazgatási szünet után ismét elkezdődik a munka.

A járvány tavaszi, első hullámában széles önkénteshálózatot működtettek, hogy eljusson a segítség a rászorulókhöz. Most is dolgoznak önkéntesek?

– A tavaszi időszakban kormányrendelet írta elő, hogy a 70 éven felülieket és a karanténban lévőket el kell látnunk, most nincs ilyen előírás. Mi ettől függetlenül az önkéntesekkel a tavaszihoz hasonlóan szeretnénk segíteni az arra rászoruló idős embereknek, illetve karanténosoknak. De azt látni kell, hogy most egy kicsit más a helyzet, mint akkor volt: mivel kevésbé vagyunk bezárva, erre a segítségre is kisebb az igény. Önkéntesek továbbra is jelentkeznek, akiknek nagyon hálás vagyok ezért. Ismét elindítottuk – szintén önkéntes munkában – azt a lelki telefonos segítségnyújtást, amit Remenyik Ildikó képviselőasszony szervezésében pszichológusok és lelkigondozó szakemberek végeznek. Azt gondolom, hogy ez ebben a helyzetben rendkívül fontos. Fel lehet őket hívni, illetve ők is számon tartják azokat, akik esetleg rászorulnak a segítő beszélgetésre. Ilyen helyzetben, amikor az emberek nagyon el tudnak magányosodni, ennek felmérhetetlen az értéke.

Mit tapasztalnak, a vállalkozók, illetve magánszemélyek által igényelhető segítségre is kisebb most az érdeklődés?

– Nem, éppen ellenkezőleg, ebben a körben a tavaszt is meghaladó mennyiségű igény érkezik hozzánk. Meghóztuk a döntéseket, amelyek alapján támogatást adunk a kötelezően bezárásra ítélt vállalkozásoknak, illetve azoknak, akik egyszerűen csak abban a helyzetben vannak, hogy kénytelenek bezárni. A magánszemélyeknek szociális támogatást adunk: hat hónapon keresztül 50 ezer forint eseti települési támogatást nyújtunk azoknak, akik rászorulnak erre a segítségre. Ez iránt élénk az érdeklődés, égnak a telefonvonalak. Nagyon bízom benne, hogy ezzel a támogatással sikerül elérnünk azokat, akik a legnehezebb helyzetben vannak, és a járványidőszak végéig tudjuk őket annyira támogatni, hogy ne lehetetlenüljön el a helyzetük.

Mit vár az előttünk álló ünnepektől?

– Azt gondolom, hogy most egy olyan karácsony és újév elé nézünk, amilyen – talán a háborút és forradalmat megelőlt, legidősebbek kivételével – még egyikünk életében sem volt. Azt kérem, senki ne azzal a várakozással induljon ennek az ünnepnek, hogy most is olyan lesz, mint máskor, és hogy ugyanazt tudja majd adni nekünk az ünnep, mint máskor, hiszen most minden más. A vidám találkozások helyett az elcsendesedés, elmélyülés, befelé, illetve a szűk család felé fordulás tud a középpontba kerülni. Az önkormányzat részéről viszont mindazt a segítséget, amit a korábbi években megkaptak a kerületiek, idén is megadjuk, sőt, a lehetőségeinkhez mérten annál többet is. Nagyon bízom abban,

hogy fegyelmezetten és örömmel tudjuk ezeket az ünnepnapokat eltölteni, és ilyen körülmények között is megtaláljuk a szépséget az ünnepben, akár a szereteteinkkel való alternatív kapcsolattartásban. Így egymásra és magunkra is vigyázunk. Remélhetőleg a tél végén, tavasz elején a hosszabodó nappalokkal együtt megérkezik az oltóanyag is, és akkor újra megélhetjük a találkozásokat, valóban felélelegzhetünk, és visszakapjuk azt a szabadságot, amiben korábban éltünk. Ebben a reményben, nagyon sok szeretettel kívánok mindenkinek áldott, békés ünnepeket és jó egészséget!

–enzo-

Tisztelt Ügyfelünk!

Tájékoztatom Önt, hogy a Budapest I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal **igazgatási szünetet tart 2020. december 23. és december 31. között.**

Az igazgatási szünet időtartama alatt a hivatalban az ügyfélfogadás szünetel, az irodák és az ügyfélszolgálati irodák is zárva tartanak. Kérjük, hogy ügyintézését ezeknek megfelelően tervezze.

Az anyakönyvi ügyintézés ezen időszak alatt ügyeleti rendben történik. Kérjük, hogy a kellemetlenségek elkerülése végett az ügyintézését megelőzően szíveskedjenek időpontot egyeztetni anyakönyvvezetőinkkel **a 06 1458 3036-os, illetve a 06 1458 3089-es telefonszámon.**

Szíves megértésüket és együttműködésüket előre is köszönöm!

Budapest, 2020. december 1.

dr. Tarjányi Tamás
jegyző

Képviselői fogadóórák

MOLNÁRKA GÁBOR

Fogadóóra: minden hónap első péntekje 17–18 óra között, helyszín: Fő utca 10. (legközelebb: jan. 8.)

GELENCSÉR FERENC

Fogadóóra: minden második hétfő 16.30–18.30 között, helyszín: Kapisztrán tér 1., bejelentkezés szükséges,

tel.: +36 20 461 3043,
e-mail: korszos.borbala@budavar.hu
(legközelebb: dec. 21.)

TÖLCSÉR BORBÁLA

Fogadóóra: minden páros kedd 18–19 óra között, helyszín: Fő utca 10., bejelentkezés szükséges,

tel.: +36 20 228 8853
(legközelebb: dec. 22.)

REMENYIK ILDIKÓ,

Fogadóóra: előzetes bejelentkezés alapján. Helyszín: 1013 Bp., Krisztina krt. 73.

Tel.: +36 20 535 1400.

A 2020. december 2-án kihirdetett önkormányzati rendeletek

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 24/2020. (XII. 2.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat által államháztartáson kívüli forrás átvételéről és az államháztartáson kívülre nyújtott támogatásokról szóló 13/2015. (V. 28.) önkormányzati rendelet és a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete szervezeti és működési szabályzatáról szóló 12/2019. (XI. 28.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2020. (XII. 2.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet és a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete szervezeti és működési szabályzatáról szóló 12/2019. (XI. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról.

A rendeletek teljes szövege a www.budavar.hu honlapon olvasható

Tisztelt I. kerületi lakók!

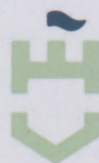
A COVID-járvány miatt nehéz helyzetbe került kerületi lakosok szociális helyzetének könnyítése érdekében módosult az önkormányzat szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetben és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete.

A 2020. december 2. napján hatályba lépő módosítás értelmében a hatálybalépést követően benyújtott kérelmekre eseti települési támogatás nyújtható 12 hónapon belül 2 alkalommal, alkalmanként 3 hónapra. A támogatás havi összege 50 000 Ft, amelyet családonként egyidejűleg egy személy vehet igénybe.

A támogatás igénybevételének feltétele, hogy egyedül élő, egyedülálló esetében a 114 000 Ft-ot, család esetében a 99 750 Ft-ot nem haladhatja meg az egy főre jutó havi jövedelem, a kérelmező és családja ne részesüljön szociális kártya formájában élelmiszer-támogatásban és létfenntartását veszélyeztető helyzetét legalább nyilatkozatával igazolja.

A rendelet teljes szövege:

<http://www.budavar.hu/hirek/socialis-rendelet-modositas>

**BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT**

TÖBB ZÖLDET

Több zöldfelületet és energiahatékonyságot szeretnének Budavár lakói. Zöldtető, zöldkert, házhoz jövő szelektív hulladékelszállítás – csak néhány azon fejlesztési kérések közül, amelyeket kerületünkben a Fenntartható Energia és Klíma Akciótervhez kapcsolódó lakossági kérdőívben megfogalmaztak a válaszadók. A túlnyomórészt online beküldött válaszokból az is kiderült, hogy az itt lakók mit volnának hajlandók megtenni azért, hogy 2030-ra 40%-kal csökkenjen a kerület szén-dioxid-kibocsátása.

Budavár önkormányzata 2020. augusztus 3. és szeptember 20. között online és személyesen is a kerületben lakók véleményét kérdezte arról, hogy milyen ügyek vagy akciók élvezik az itt élők támogatását, amelyek így bekerülhetnek a készülő *Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv*be. Az online elérhető kérdőívről szeptember során a kerület összes játszóterén, a Batthyány utca néhány boltjában, a Vizivárosi klubban, a Czákó utcai Sportpályán és piacon, valamint a Tabán és a Vérmező sport- és focipályáin is elhelyeztek QR-kóddal ellátott plakátokat. Emellett közel 500 szórólap került a kerületi postaládákba.

KIK TÖLTÖTTÉK KI?

A másfél hónapon át elérhető kérdőívet 436-an töltötték ki, ez a kerületi lakosok számának 2%-a. A 2011-es adatok szerint a kitöltők kor szerinti megoszlása nincs összhangban a kerület korfájával. A 65 év felettek aránya 25% körül van, míg a kitöltők között az 50 év felettek összesen tesz ki a 28%-os arányt. Legnagyobb arányban a 31–40 év közöttiek töltötték ki a kérdőívet (26,8%), túlnyomórészt többségükben nők (61,5%).

Lakóhelyre lebontva elmondható, hogy egyik kerületi rész sem került

aránytalan túlsúlyba, a két legnagyobb és legsűrűbben lakott részen kétszer annyian (Naphegy, Gellérthegy: 22% és Váralja: 22,9%), a többi kerületrészen pedig nagyjából arányosan töltötték ki a kérdőívet.

A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSAI – AGGODALMAK, PROBLÉMÁK

A kitöltők 84,4%-a érzékeli valamilyen módon a klímaváltozás hatásait. A következő ábra azt részletezi, hogy ők konkrétan milyen jelenségeket, milyen időjárási eseményekhez kapcsolódóan érzékelnek. Az ábrán balról jobbra haladva százalékosan csökken az időjárás megjelölése: legtöbben az özönvízserű csapadékok hatásait érzékelték, legkevésbé pedig az extrém téli időjárását. A hóhullám és a hirtelen hőingadozás hatásait az infrastruktúrára kevesebben jelezték, viszont az emberi egészségre vonatkozókat a megkérdezettek közel háromnegyede (hóhullám 80%, hirtelen hőingadozás 73,9%).

Az épületek, valamint az áramkimaradások tekintetében az özönvízserű esőhöz és viharhoz, valamint az extrém téli időjáráshoz kapcsolódó károkat jelölték meg a legtöbben (épületek esetében 30% és 27,1%, míg az áramkimaradást és a telefon- vagy in-

ternetproblémákat 22,5% és 33%), de fontos probléma még a felmelegedett lakások miatti komfortcsökkenés is (közel 45%). A szöveges részben emellett többen jelezték az erős UV-sugárzás miatti ablakkeret-károsodásokat is (18 és 16 említés). A közlekedésben kiugróak az özönvízserű esőhöz köthető problémák (63,85%), de sokan érzékelték az extrém téli időjárás és az árvíz hatását is (41,7% és 36%).

A kitöltők legnagyobb aggodalmát az extrém hőség okozza (több mint 70%), de szorosan versenyben van az élelmiszer drágulása (60%), a száraz, aszályos időszakok (közel 60%), valamint az új betegségek megjelenése és a viharkárok miatt érzett aggodalom (50–50%).

A problémák és aggodalmak szöveges kifejezésére is lehetőség volt. Ebben az esetben a kérdőívet elemző szakértők azt figyelték, hogy az egyes problémákat hányszor említették, ha pedig valaki egy dolgot több helyen is említett, akkor figyelembe vették, hogy ez nyilvánvalóan fontos téma számára, ezért annyszor számították be, ahányszor szóba került.

30 említéssel kiugró volt a kártevők, invazív növények megjelenése és a

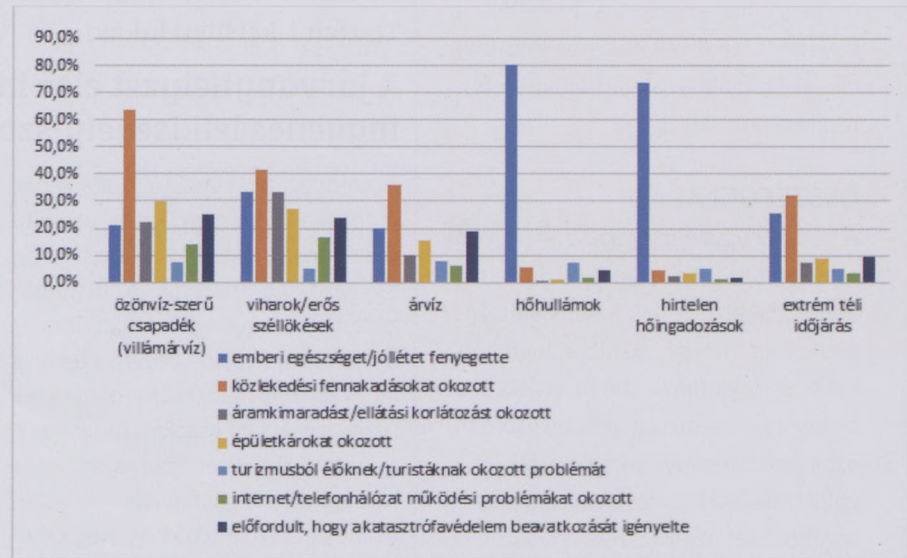
madarak számának folyamatos csökkenése, de a levegő rossz minősége is (26 említés), a villámárvizek (21 említés), a hőség és az erős UV-sugárzás (18 említés), valamint az épületek rossz állapota és alacsony energiahatékonysága, amely részben a fentiekből, részben pedig az elavult állapotú épületekből adódik (16 említés).

AKCIÓK ÉS CSELEKVÉSEK – MIT VÁLLAL A LAKOSSÁG?

Bár természetesen része volt a kérdőívnek az, hogy a helyiek mit várnak az önkormányzattól, de emellett arra is rákérdezett, hogy az itt élők milyen vállalatokat tennének a kerület klímaváltozás elleni harcának segítéséért. Minden kitöltő öt-öt lehetőséget jelölhetett meg.

Azt, hogy inkább őstermelőktől és csak szezonális termékeket vásároljon, a kitöltők 72%-a vállalja, csomagolásmentes boltban pedig 62% vásárolna a továbbiakban. A zöldfelületek bővítésében és karbantartásában is szép számmal vennének részt a helyiek: 65% vállalna ilyen jellegű önkéntes munkát, és az energiahatékonyságot 57% segítené azzal, hogy háztartási gépeit energiatakarékosra cseréli, míg 53% előnyben részesítené a jövőben a megújuló energiaforrások használatát és az épületek energetikai korszerűsítését.

Ha megnézzük, hogy a hajlandósághoz képest mit mutat a jelenlegi helyzet, érdekes kép rajzolódik ki: néhány területen nagy különbség van, ami egyben nagy lehetőséget is jelent a jövőre nézve. Jól példázza ezt az, hogy a kitöltők tájékoztatásban való aktív szerepvállalásában és a zöldfelüle-

tek gondozásában jelenleg a 2,1% és 4,1%-uk vesz részt, ugyanakkor 39, illetve 63%-uk volna hajlandó rá.

AKCIÓK ÉS CSELEKVÉSEK – MIT VÁRUNK AZ ÖNKORMÁNYZATTÓL?

Mind a lakosság ösztönzésében (62,8%), mind az önkormányzat kiadásait (81%) illetően az egyik vezető klímavédelmi tevékenység a zöldfelületek fejlesztése és kialakítása.

A többség a szelektív gyűjtési rendszer további, komposzttal és sűtőolajjal kibővített támogatását (66,3%), a zöldfelületek növelését, zöldtetők, zöldfalak és gangkertek kiépítését (62,8), valamint az energiahatékonysági beruházások támogatását várja az önkormányzattól. Ezek mellett népszerű volt még a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (53,2%) és a megújuló energia támogatása (57,3%), de közel 50%-uk választotta a közösségi közlekedés önkormányzati támogatását is (49,8%), amellyel a lakosok szintén segíthetnék a klímavédelmi törekvéseket.

Arra a kérdésre, hogy milyen éghajlatvédelmi tevékenységekre költson az önkormányzat, szintén kiugróan sokan választották a zöldfelületek növelését (81%). Azt, hogy az önkormányzatnak hűsítő köztereket, afféle klímautcákat kellene kiépítenie szökőkúttal, árnykolással és párapukkkal, már 55,7% jelölte meg. 53,7% támogatná az átmenő forgalom csökkentését, és kicsit több mint 50% a korszerű, energiahatékony közvilágítást (50,7%), valamint az egyirányú utcák és a 30 km/órás zónák forgalomcsillapítás miatti kialakítását (50,5%), illetve az önkormányzat saját intézményeiben az energiahasznosítással kapcsolatos példamutatását (50,2%).

Arra a kérdésre, hogy melyik városi közteret újítanák fel vagy fejlesztenék például a zöldfelület növelésével, az összes kitöltő 13,7%-a jelölte meg a Batthyány teret, így ez végzett az élen. A másodikként a Vérmezőt említették a legtöbben (7,6%), a többi helyszín – néhány nagyobb területtől eltekintve, mint a Széll Kálmán tér vagy a Gellért-hegy – egy-egy kisebb

helyszín hiányosságaira hívta fel a figyelmet, amelyek hasznos információval szolgálnak a zöldfelületek fejlesztéséhez.

ÖSSZEFOGLALÁS

A kérdőív ugyan mintájában nem volt reprezentatív, de a kerületi lakosság közel 2%-át érte el. A klímaváltozás okozói és hatásai közül a legfontosabb és legintenzívebben érzékelt a hőség és a szárazság volt, elsősorban azok egészségügyi vonatkozásai és a zöldfelületeket rongáló hatása miatt; továbbá az özvízszerű esők és a hozzájuk köthető közlekedési fennakadások, épületrongálódások, a kártévő rágcásló és az invazív növények megjelenése, valamint a rossz minőségű levegő.

Az intézkedések szempontjából a leglényegesebb a zöldfelületek fejlesztése volna. Az átmenő forgalom csökkentését és a forgalomcsillapítást is a kitöltők fele támogatja, sőt, a jelenlegi nagyon alacsony használathoz képest kiugróan magas a hajlandóság az autómegosztó rendszerek használatára is.

A megújuló energiaforrások használatát is nagyon sokan támogatják a kerületben ahhoz képest, hogy jelenleg milyen kevesen alkalmazzák.

Fontos megállapítása a kutatásnak, hogy a legnagyobb lehetőség a lakosság aktivizálására a zöldfelületek gondozása lehet, ezenkívül a helyi élelmiszerek termelői piacról való beszerzése és a zöldhulladék komposztálása az, amire óriási a nyitottság.

Energiaklub,
Jóügy Kft.

Tisztelt I. kerületi lakók!

A járványhelyzet első hullámában alkalmazott ingyenes lelkeségly-szolgálatunk újra aktív!

A koronavírus második hullámának terjedése exponenciálisan növelte a szorongásunkat. Az egészségügyi és gazdasági hatások a biztonságérzetünket gyengítik. Küzdünk az otthonunkba való bezártsággal, a megváltozott munkakörülményekkel. Hiányoznak a megszokott programok, a feltöltődés. A járványhelyzet soha nem gondolt rugalmasságra kényszerít minket. Ezt a pszichés megterhelést egyéni szinten eltérő módon és mértékben tudjuk kezelni.

Amennyiben úgy érzi, hogy segítségre van szüksége, a hét minden munkanapján lehetősége van támogatást kérni. Aki azt tapasztalja, hogy eluralkodik rajta a félelem, szorongás, pánik, frusztráció, düh, kontrollvesztés és a negatív gondolatok, vegye fel velünk a kapcsolatot, hívjon telefonon, segítünk!

Szolgáltatásunk segítő, támogató beszélgetésre ad lehetőséget pszichológus (klinikai szakpszichológus, tanácsadó szakpszichológus, kríziskezelő szakpszichológus, mediátor, viselkedéscsoport) szakemberekkel.

A következő témákban kereshet minket:

- Stresszkezelés különböző korcsoportoknak relaxációs és meditációs módszerekkel.

- Infódömping elleni védekezés.

- Bezártság okozta feszültség enyhítése.

- Kritikus gondolkodás támogatása.

A kiskorúak helyes informálása koronavírus témában.

- Családi digitális megállapodások megkötésének támogatása.

- Otthonról dolgozás nehézségeinek oldása.

- Elvált szülők mediációja és a gyermekkel való kapcsolattartás segítése.

- Idősek prevenciója és a család összetartása.

- A családtagoktól elszigetelődött személyek támogatása.

- Önkéntes vagy kötelező karanténban lévők támogatása.

- Koronavírusos betegek támogatása.

- Egészségügyben, szociális területen dolgozók támogatása.

- Kiegész nyhíté.

- Anyagi bizonytalanság, megváltozott élethelyzet okozta szorongás kezelése.

Szakembereink elérhetősége és időpontok:

Kiri Edit Anna, klinikai szakpszichológus: 06 70 234 9401, péntek 12:00–14:00

Móricz Anita, viselkedéscsoport: 06 30720 4199, kedd: 14:00–16:00, csütörtök: 14:00–15:00

Reményik Ildikó, tanácsadó szakpszichológus: 06 20 535 1400, hétfő 11:00–13:00, kedd: 11:00–13:00, péntek: 14:00–15:00

Sebestyén Árpád, kríziskezelő szakpszichológus: 06 20 939 3323, szerda: 18:00–20:00

Sebestyén Balázs, pszichológus: 06 30 280 1555, hétfő: 17:00–19:00

Velez Csaba, pszichológus: 06 20 324 3842, szerda: 10:00–11:00

LÉPCSŐSOR EGY NŐJOGI AKTIVISTA EMLÉKÉRE

A Várszoknya lakói nap mint nap közlekednek a Szabó Ilonka és Toldy Ferenc utca közötti névtelen lépcsőn. December 19-én utcatáblát és egy emléktáblát is avatnak a lépcsősor tetején. A képviselő-testület döntése nyomán a közterület ettől kezdve Glücklich Vilma nevét viseli. A napjainkra méltatlanul elfelejtett nőjogi aktivista Magyarország első egyetemi nőhallgatója volt. Alakját és tevékenységének jelentőségét – lapunk kérésére – Marikovszky Andrea, a Budavári Önkormányzat részvételi demokrácia-referense idézte fel.

Milyen alkalomhoz kapcsolódik a lépcső elnevezése?

– Az aktualitását az adja, hogy Wlassics Gyula oktatási miniszter 125 évvel ezelőtt, 1895. december 18-án hirdette ki azt a rendeletét, amely szerint hazánkban a nők is járhatnak egyetemre. Az évforduló alkalmából kis ünnepeket tartunk, amelyről videófelvétel készül. (A tudósítást az érdeklődők az önkormányzat közösségi oldalán tekinthetik meg.) Ezen a napon nem csupán Glücklich Vilmáról emlékezünk meg, hanem három történész kutatásai nyomán egy alkalmi kiadványt is megjelentetünk a nőképzés hazai előzményeiről, és az egyetemet végzett nők első nemzedékének tagjairól.

Ki volt Glücklich Vilma?

– Neve összeforrta a nemzetközi szervezetekhez is kapcsolódó magyarországi feminista mozgalommal. Budapesten, 1904-ben, Schwimmer Rózsával együtt alapították a feministák egyesületét, amelynek ő ügyvezető elnöke volt. 1872-ben született, reáliskolát végzett, majd tanítónőként szerzett képesítést. A fiumei felső leányiskolában oktatott, majd a miniszteri rendelet kihirdetése után elsőként felvételizett a Budapesti Tudományegyetemre, ahol a filozófiai fakultáson matematikát is tanult. Dip-

lomája átvétele után 1898-ban Budapesten helyezkedett el matematika–fizika szakos középiskolai tanárként. A modern pedagógiai reformok híve volt, és társadalmopolitikai kérdések foglalkoztatták. A női munkavállalói érdekeket képviselő, 1902-ben alakult Nőtisztviselők Országos Egyesületének elnökségi tagjává választották. Ennek az egyesületnek a tagjai alapították 1904-ben a Feministák Egyesületét, amelyben Glücklich Vilma az ezt követő 23 évben vezető szerepet játszott. A szervezet fő célkitűzése a nők egyenjogúsítása volt a társadalmi élet minden területén. Az egyesület egyik legnagyobb jelentőségű eseménye a Nők Nemzetközi Választójogi Szövetsége Kongresszusának megrendezése volt Budapesten. Glücklich Vilma négy nyelven beszélt, ennek a diplomáciai munkájában nagy hasznát vette. Részt vett az első hazai feminista folyóirat megjelenésének előkészítésében, és maga is rendszeresen írt a lapba.

1916-ban, kapcsolódva a nemzetközi pacifista törekvésekhez, Glücklich Vilma részt vett Hágában a Nők Nemzetközi Békeligájának (WILPF) megalapításában, amelynek 6 évvel később főtítkára lett. A nemzetközi női békeszervezet vezető pozíciójának betöl-

téséhez Genfbe költözött, és 1925-ig ott tevékenykedett. Ezt követően megromlott egészségi állapota miatt visszatért Magyarországra, majd gyógykezelésre Ausztriába utazott. Bécsben halt meg 1927-ben, 55 évesen. A szervezet, amelynek alapítótagja volt, ma is létezik, a tagjai aktívan küzdenek az élhetőbb társadalomért és a szociális igazságtalanságok felszámolásáért, valamint a fegyverkezés ellen, éppúgy, ahogy az első világháború idején.

A Budavári Önkormányzat miért tekinti saját ügyének a nők társadalmi, politikai egyenjogúságának ügyét?

– A társadalmi szemléletváltás kiemelten fontos számunkra. 125 évvel ezelőtt még abszurdnak tűnt, ha egy nő olyan pozícióban kívánt elhelyezkedni, amelyet addig csak férfiak tölthettek be. Azóta sokat változott a világ, ma már természetes, hogy egy polgármester nő is lehet. Ugyanakkor – ahogy alkalmi kiadványunk előszavában V. Naszályi Márta írja – a társadalmi és politikai téren még mindig a férfiak szabják meg a játékszabályokat: „sokkal többet és sokkal jobban kell teljesíteni egy nőnek ahhoz, hogy egyáltalán komolyan vegyék, hogy ne kérdőjelezzék meg minden nap a kompetenciáját”.

Rojkó A.

Adventi gyertyagyújtás és koncertek a Városházán

Bence Imre, a Budavári Evangélikus Gyülekezet lelkésze gyújtotta meg az első adventi gyertyát; december 6-án Hegyi Balázs, a Tabáni Plébánia plébánosa a másodikat; a harmadik gyertyát pedig Makláry Ákos, a Budai Görögkatolikus Parókai parókusa gyújtotta meg az adventi koszorún.

November 29., Dreschh Mihály–Lukács Miklós-duó

December 6., Orfeo Zenekar kamaraegyüttesének és a Purcell Kórus szólistáinak koncertje

December 13., Szent Efrém Férfikar: Wings

BEZÁR A BEM6. Az Andrassy Palota minden volt, koncerthelyszín, kiállítótér, tánc ház, színház, művészeti központ, gyerekfoglalkoztató, nyugdíjasklub és mindez egyszerre. Liszt Ferenc és Frank Zappa is játszott itt, Monet-, Tiziano-, Vasary-képek járták meg kiállítótermeit, számtalan híressé vált együttes és művész pályája indult innen. A Budavári Művelődési Ház az év végén bezár, és átadja a helyét a majdan itt épülő Andrassy Emlékmúzeumnak. Köszönjük a fantasztikus programokat, találkozunk 2021-ben a Márai Sándor Kulturális Központban, a Krisztina körút 1-ben! A ház programjainak két emblematikus alakját, Sebő Ferencet és Török Ádámot kérdeztük arról, hogy mit jelentett nekik a Bem6.

Az élet elnyúlt kolbász alakú ajándéka

SEBŐ FERENC A BEM6-RÓL

Egészen a legutóbbi időkig láthatta rendszeresen vendégül a Sebő-klubot a Budavári Művelődési Ház, a Bem6. Sebő Ferenc Kossuth-díjas művészt, a magyar táncmozgalom meghatározó alakját kérdeztük arról, hogy neki mit jelentett ez a hely.

„Az volt, ami volt, és mi megtöltöttük étellel” – mondta Sebő Ferenc, a Sebő-klub és az abban játszó Sebő-együttes névadója arról beszélve, milyennek látta a klub Budavári Művelődési Ház végnapjait élő Bem rakparti helyszínét. Ideális éppen nem volt ez a helyszín: a kanyargós folyosó végén váró pinchehelység alakját például elnyúlt kolbászhoz hasonlította az egyébként építészmérnöként is végzett Sebő, nyilvánvaló, hogy más célra készült. „De nem érdekelt bennünket, nem foglalkoztunk vele” – tette hozzá.

„Az estéket koncertekkel kezdtük” – mesélte Sebő arról, hogy a nevét viselő klubok hogyan is festettek, amikor a Bem6 láthatta vendégül őket –, „többnyire énekelt verseket vagy népdalfeldolgozásokat játszottunk”. Az egyórás műsort szünet után követte aztán a tánc ház, illetve a tánc- és énektanítás. A koreográfia nem sokat változott, amíg a '70-es évek tánc házai a zuglói Kassák-klubtól, a műegyetemi R-klubtól és a Fővárosi Művelődési Háztól a 2010-es évekre eljutottak a Bem rakpartra. A rakparti Sebő-klubokat egész-

szen a legutóbbi időkig megtartották havi rendszerességgel, amíg a járvány közbe nem szólt. Arra, hogy mitől is volt számára különleges a Bem6, Sebő nevetve feleli: „Életemben nem volt olyan klubunk, ami egy sarokra lett volna a lakásomtól. Csak átballagtam, és már ott is voltam, az élet nagy ajándéknak tekintetem”.

Tánc tanítás, énektanítás is volt – folytatta Sebő az esték bemutatását –, ahhoz, hogy az ember jól érezhesse magát, a programok éppúgy adva voltak, mint a szabad tánc lehetősége. Volt, hogy vendéget hívtak: beszélgettek jelentős kulturális személyiségekkel, de nézőik találkozhattak a forrásaikkal, azokkal a parasztemberekkel is, akikről a dalokat és táncokat gyűjtötték. Sokszor készültek felvételek ilyenkor – mondta erről –, az ilyen alkalmakat mindig kihasználta erre is. Máskor vetítéseket rendeztek a koncertek előtt, ezeken többnyire Sebő Magyar Televíziós szerkesztői korszakából játszottak le filmeket. „Sajnos azok közül, akiket eleinte még tudtunk hívni, sokan már nem élnek. Az emléküket a róluk készült

Perger László, Barvich Iván, Sebő Ferenc
• Fotó: Perger László, Szabó József

portréfilmek bemutatásával ápoltuk tovább” – mondta erről.

Ha a klub még nem is, de Sebő már a kezdetekkor megfordult a Budavári Művelődési Házban. Mint mondta, itt volt az egyik első fellépése az alakuló Kaláka együttesrel, a '60-as évek végén, amikor is József Attila-dalokat énekeltek. „Elég korán kezdődött a kapcsolatom ezzel a házzal” – fogalmazott, kitérve arra is, hogy bár tudja, jelentős popzenei koncerteket rendeztek itt, ő csak az utóbbi évtizedben vált rendszeres vendégévé a helynek. A klubot szervezve viszont „lakóhelyükké” vált a művelődési ház, amihez sok kellemes emléke fűződik.

FM

TÖRÖK ÁDÁM: 50 ÉV EGY ILYEN HELYEN GUINNESS-REKORD LEHETNE

Hosszú évtizedek után zár be rakparti helyszínén a Budavári Művelődési Ház. A „Bemrockparton” a kezdetektől egészen az utolsó időszakig koncertező Török Ádámmal beszélgetünk.

A kezdetektől meghatározó alakja a helynek. Önnek mit jelentett a Bem rakpart 6.?

– Ez a hely nagyon sokat jelentett nekem, az egész pályafutásomnak, de az általam létrehozott és vezetett Mini együttesnek is. Pont ötven évről van szó: 1969 szeptemberében kezdtünk itt játszani, a búcsúkoncertünk pedig tavaly november 20-án volt. Számításaim szerint ez alatt itt körülbelül ezer koncertem volt az együttesemmel, a duómmal, a triómmal vagy valamilyen felállásban. Húsz évig minden vasárnap játszottunk, de az utolsó tíz évben is évente kétszer. Ez Guinness-rekord is lehetne, mert ilyen progresszív együttesek, mint a Mini és a különböző szárnyzenekaraim, sehol a világon nem tartottak ilyen klubot ötven éven át, ugyanazon a csodás helyen. Mert legyünk őszinték, a helyszín is egy csoda: a gyönyörű Andrassy-palotával, a Lánchíd sarkában, a Parlamenttel szemben. Kultikussá is vált, amíg ott játszottam. De tudomásul kell venni, hogy mindennek vége szakad egyszer.

Nem volt furcsa rockzenét játszani egy ilyen palotában?

– Mindig azt mondtam a zenésztársaimnak, hogy itt játszunk, mert ez egy kultikus hely, rangot ad. Vitatkoztunk is róla – különösen a rendszerváltás után, amikor már szombatoként léptünk fel, és aznap nagyobb helyekre is mehettünk volna –, és igazam lett. Amikor '96-ban a Hawaii-szigeteken játszottam, például mondta valaki, hogy Indonéziából jött, csak hogy újra hallhasson. Kérdeztem, hogy mikor hallott utoljára. Mondta, hogy a Bem rakparton, egy nappal azelőtt, hogy disszidált. A világ minden táján, Vancouvertől Los Angelesig mindenhol volt valaki, aki így szólított meg. Az egész világ magyarsága ismeri ezt a helyet. '69 és '73 között ez volt a „nagy generáció” egyik találkozóhe-

lye: színészek, sportolók, zenészek jártak ide, de a nagyobb budapesti gimnáziumokból is mindenki itt volt, aki modernnek számított. Hirdetni sem kellett, az egész országban tudták, hogy vasárnap délután felszállhatnak a vonatra, mi este ott leszünk.

Milyen volt a Mini klub egy tipikus estéje?

– A nagy korszakban már 3-kor elkezdtek gyülekezni kint, a Duna-parton. Iszogattak – abból ugyancsak balhé volt –, aztán beálltak a sorba, ami elért egészen a Clark Ádám térig. Az első időkből egy Laci bácsi nevű beengedő volt itt. Amikor kinyitotta a nagy fakaput, mindenki betódult az előtérbe. Egymás hegyén-hátán voltak, mert háromszáz embert engedtek be, de körülbelül hat-hétszázan jöttek el.

Volt, hogy lefűrészték a WC ablakán a rácsot, hogy bemászhassanak, vagy az első emeleti lakásokból jöttek le. A folyosóajtókat is betörték, hatalmas botrányok voltak. Ha későn érkeztünk, az előtérbe még mi sem fértünk be. De valahogy bejutottunk, és akkor – fél 6 felé – elkezdtek kiadni a jegyeket. 6 órakor kezdett játszani az első zenekar, négy kanyar volt, tehát 10-ig ment a zene. Óriási hangulat volt. Az volt a mázli, hogy nekem mindig volt hangosításom énekhez, már '72'-ben

vettem egy nagyon komolyat. Egy lakás ára volt, uzorakölcsönt vettem fel rá, borzalmas nehéz volt visszafizetni, de nagyon jól szólt. Oda pont tökéletes volt, így marha jó zenei élményt tudtam nyújtani mindig, mindenkinek.

Mi történt a nagy korszak után?

– '76-'77-ben az első nagylemezeink megint csúcsra repítették a bandát, ez volt az őszinte, kőkemény rockkorszak. Két évig megint olyan örület volt, hogy kint tomboltak az emberek. Utá-

na 1977 novemberében valaki felgyújtotta az egyik függőnyt, a rá következő héten pedig az egyik gyerek felvágta az ereit az egyik számunkra, és majdnem elvérzett. Akkor betiltottak minket, egy évig nem voltunk. '78 őszétől indulhatott újra a Bem rakparti buli, de már nem azzal a nagy elánnal, mert ugye délután kellett játszani, tagsági kellett, minden. Ez '83-ig tartott, de utána is minden évben voltak koncertjeim. A '80-as évektől fiatal együtteseket is fellépttettem magunk előtt, akiknek tetszett a játéka, rengeteg zenészt indítottam el. A rendszerváltás után itt próbáltuk és adtuk elő először a Bartók-feldolgozásainkat is. 2001-ben aztán a lakók megnyertek egy pert, hogy zajosak a koncertek, ezért már csak két buli lehetett minden évben. Akkortól *Török Ádám és a Mini* néven pontosan 2019. november 20-ig tartottuk életben ezt a csodálatos helyet.

A mostani tervek szerint a Budavári Művelődési Ház a Krisztina téren nyithat újra. Számol az új helyszínnel?

– Szeretnék legalább egyszer fellépni a Bem rakpart, az egyik legendás hely utódjában, már csak a nosztalgia miatt is. Zenekarom van most is, *Török Ádám és a barátai* néven futunk. Reméljük, belefér, hogy ott legyünk a színpadon, amikor megnyílik.

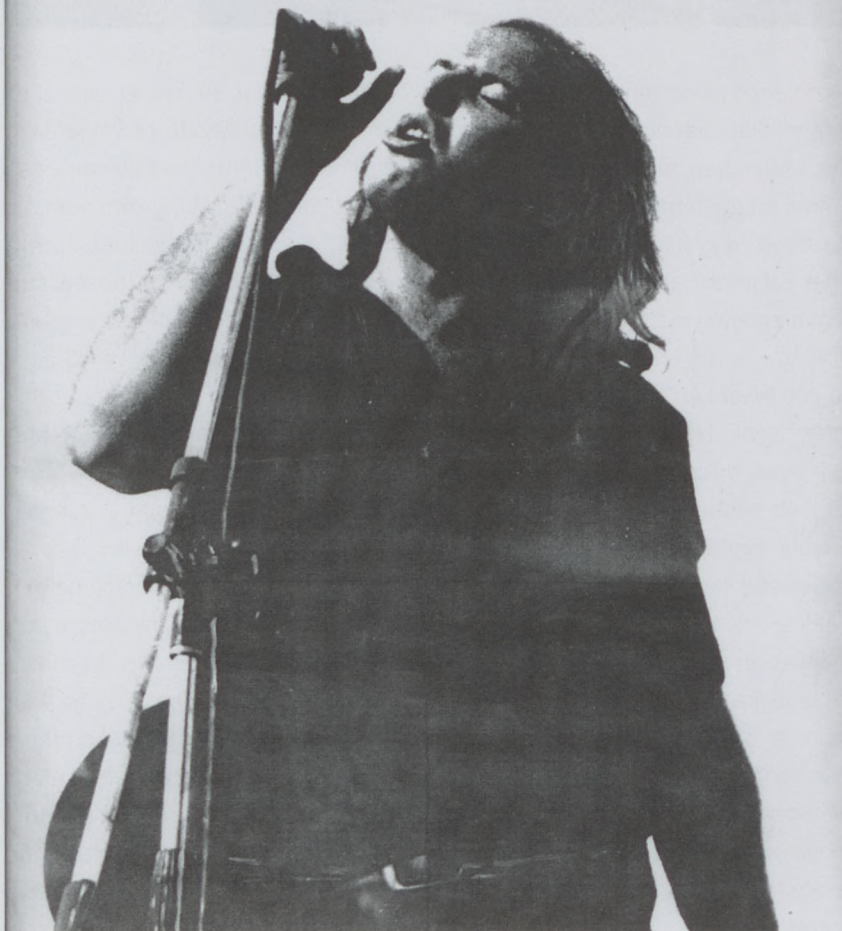
FM

mini klub

I. kerületi Tanács Művelődési Ház Budapest, I., Bem rakp. 6. Tel: 154 - 443.

1978. szeptember 24-től

minden vasárnap délután 4–7 óráig

BÉKÉS ITALA TÖBB MINT 70 ÉVE A PÁLYÁN

73 éve lépett a pályára, de az Örkény Színház színpadán vagy egy-egy filmben (legutóbb a *Testről és lélekről* című alkotásban) napjainkban is találkozhat vele a közönség. Békés Itala Jászai Mari- és Kossuth-díjjal kitüntetett érdemes és kiváló művész az idei évad kezdetén vette át Rubin diplomáját Upor Lászlótól, a Színház- és Filmművészeti Egyetem megbízott rektorától és Novák Esztertől, a Magyar Színházi Társaság elnökségi tagjától. A művésznő közel ötven éve választotta otthonául a Gellért-hegyet, a kerület hűségese lakója.

Annak idején mi vonzotta erre a környékre, mi az oka, hogy a magáénak érzi?

– Gyerekkorom óta vágytam a Gellért-hegyre. A Knézich utcai Margit Intézetbe jártam, és egy nagyon kedves

Békés Itala 1958-ban a Madách Színház társulatának tagjaként.
• Fotó: MTI/Lónyai Mária

tisztelendő nővér rendszeresen felvitt oda minket kirándulni. Emlékszem, az járt a fejemben, milyen jó lenne, ha az ember megtehetné, hogy éjjel elhever a Gellért-hegyen, és nézi a csillagos eget. Ezt persze akkoriban sosem mertem megtenni, mert féltem.

Jó pár évvel később, Kurtág György, a világ egyik legnagyobb zeneszerzője – avval büszkélkedhetem, hogy ő a legjobb barátom – megzenésített számomra egy Erich Kästner-verset. Rádiófelvétel készült belőle, és nagyon boldog voltam, mert Kurtág rendkívül igényes és szigorú ember, de ezúttal annyira elégedett volt, hogy azt mondta, hogy „most oda megyünk sétálni, ahova akarod”. A Gellért-hegyet választottam, és amikor fölértünk, megkérdezte, hogy miért jöttünk ide. Emlékszem, azt válaszoltam, hogy itt szeretnék lakni...

Újabb huszonöt év telt el, amire ez tényleg bekövetkezett, és végre a teraszomról nézhettem a csillagos eget. Sajnos, amikor a környéken romlani kezdett a közbiztonság, több helyre betörtök, be kellett rászóznom az ablakaimat és az ajtót. Oda lett a felhőtlen szabadság érzése.

Milyen volt a környezet, amikor ideköltözött?

– 1970-es évek közepén a túloldalon még egyetlen ház sem állt, és az utcán nem voltak parkolóhelyek. Kérvényeztem, hogy a Trabantom számára kialakíttathassak egy beállót a lakóházunkkal szemben, hogy ha később este hazajövök, minél közelebb tehessem le az autót. Elutasították a kérést, és bebizonyították, hogy a túloldal védett terület, senki sem építhet ide semmit. Aztán egyszer csak hatalmas földmunkák kezdődtek a védett terü-

leten, és a túloldalt végig beépítették. Az építkezés közben találtak egy barlangot, az ott készült fotók ma is megvannak. A barlang belseje hófehér kristályként csillogott, én is őrzök onnan három apró követ. Hiába tiltakozott Ráday Mihály és a városvédők, végül a barlangot beépítették.

Hol lakott korábban, honnan költözött ide?

– A Baranyai téri lakótelepen volt egy kis lakásom. A közelben lévő iskolában állandóan tornáztak a gyerek. Én világletemben nagy sportember voltam, bementem az iskolába, hogy szeretnék a diákokkal tornászni. Végül félévnyi utánajárással megszereztem a minisztériumi engedélyt. Bejárhatam az iskolába, cserébe többféle művészeti ágban foglalkozásokat tartottam gyerekeknek.

Az 1990-es évek közepén külön koreográfiát készítettek önnek a Madách Színház Isten pénze című előadásában. A mozgás ma is része az életének?

– Egész életemben mozogtam, tornáztam, eveztem. Többször is megsérültem, és a gerincemmel is problémák adódtak. Március óta egymás után jöttek az egészségügyi gondok. A járvány miatt mostanában nem járok ki a lakásból, de nem zavar a bezártság, mert nagyon sok az elfoglaltságom. Gyakorlom a szerepeimet, hiszen „rendes körülmények között” ma is játszom. 11 éve vagyok az Örkényi Színház tagja, ahol a *Macskajáték*ban Cs. Bruckner Adelaida szerepét játszom, a *Zűrzavar 2045* című produkcióban pedig a közönség felvételéről hallhatja a hangomat. A *Lót* – *Szodomában kövérebb a fű* című

előadásban, amelyet Kovalik Balázs rendezett, Zsótér Sándorral váltva játszunk Mikaélt.

A karantén alatt a világ áttért az internetre, én is ezen tartom a kapcsolatot, de sok időt elvesz, ebben nem vagyok elég jó. Az idővel kell tudni bánni, ma már másfelé fordult az érdeklődési köröm. Amikor ideköltöztem, nagyon örültek nekem, és úgy éreztem, hogy büszkék rám. Sokszor felléptem, szerepeltem az I. kerületben. Szeretném, ha újra közöm lehetne az önkormányzathoz oly módon, hogy felajánlom a kerület számára azokat a kellékeket, amelyeket a gyerekelőadásaimban használtam.

A Színház- és Filmművészeti Egyetem a közelmúltban Rubin diplomát adományozott önnek. Milyen körülmények között zajlott az ünnepség?

– A Rubin diplomát – ami a diploma átvételét követő 70. évtől jár – sajnos csak kevesen élnek meg. A koronavírus-járvány miatt nem tudták megren-

dezni az ünnepséget a Színház- és Filmművészeti Egyetemen, ezért Upor László és a Novák Eszter személyesen találkozott velem, és egy kellemes kerthelyiségben adták át az elismerést. A találkozóról felvétel készült, amely az egyetem archívumába került.

Az egykori osztálytársaim közül Szirtes Ádámmal érdekes párost alkotva voltam jó barátságban, én, mint polgárlány és ő, mint parasztfiú. Örkényi Éva annak idején nagyon jó barátom lett, az Úttörő Színházban is együtt játszottunk. Sok éve Barcelonába költözött, sajnos nem tudom, hogy mostanában mi van vele. Velünk járt Kéri Edit és Mensáros László is. A főiskolai élményeimet *Hogyan lettem senki* címmel megírtam az életrajzi kötetemben, amelyet kétszer is kiadtak.

Tanítással is foglalkozott?

– Sokáig tanársegéd voltam, legutóbb pedig kurzust vezettem az egyetemen. Beszédet tanítottam, de nem színházi beszédtechnikát, hanem az óráim a

2017 februárjában a *Testről és lélekről* díszbemutatóján az Uránia Filmszínház színpadán
• Fotó: Hermann Ildi/Mozinet

gondolkodás alapján megfogalmazott mondanivalóról szóltak. Pályám során nemcsak színésznőként dolgoztam. A Madách Színházban – amelynek 50 évig voltam tagja – a 90. születésnapom alkalmából egy nagy kiállítást rendeztek a pályámról. (Az anyagot átvette a Bajor Gizi Színészmúzeum.) Bemutatták azt a tíz műfajt, amelyekben dolgoztam. Könyvet írtam, tanítottam, rendeztem, sok mindennel foglalkoztam a színészet érdekében. Többek között az 1950-es években én hoztam divatba a kreatív gyerek-

játékokat; egyszemélyes színházat, majd gondolatiskolát alapítottam, Magyarországon Bandi bátyámmal mi mutattunk be elsőként pantomimszámot, összesen 32 gyerek- és felnőtt show-t írtam és rendeztem. A *Nő?!* című előadást 1969 óta több mint ezerszer játszottam, bejártam vele az egész világot. Úgy érzem, hogy minél szélesebb az ember érdeklődési köre, annál személyesebben tud játszani a színpadon. Ehhez nagyon sokat kell tanulni, de a mi családunk mindig is erről volt híres. Édesapám, Békés

István művészettörténész, író, forgatókönyvíró volt, édesanyám olasz színésznő; Békés András, az ikertestvérem az Operaház főrendezője, első felesége, Gaál Éva az Állami Operaház szólótáncosnője volt; a sógornóm Zempléni Mária operaénekesnő. A nővérem, Békés Rita a Vígszínház tagja, de ennek a színészdinasztiának rendező és balett-táncos tagjai is vannak. Én abban hiszek, hogy a jó színész nem csupán interpretál, hanem mindent újraalkot.

Rojkó Annamária

Dr. Diószegi György Antal:

IV. Béla király és a görög Laszkarisz Mária emlékezete 750 év távlatából

Budai várunk 1987 óta a világörökség része: megépítésében IV. Béla király és a görög Laszkarisz Mária korának második honalapítása kiemelt jelentőséggel bír, hiszen a tatárjárás utáni várépítések sorában ez jelentette a legfontosabb helyszínt.

Országos jelentőségű helytörténeti kutatások folynak, hiszen a vár királyi központként egyben a diplomácia és műveltség fontos központja is volt. Az évszázadokon átívelő magyar-görög barátság jegyében született meg ez a kiadvány IV. Béla király és a görög Laszkarisz Mária emlékére, amelyet a Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat 2020. december 6-án, Szent Miklós püspök ünnepén tett közzé a királyi pár közös életművének tisztelete jeléül.

Szent Miklós kultusza Myrából és a konstantinápolyi Szent Sír-templomból terjedt el. Kr. után 700 táján a görög Krétai Andreász és a Konstantinápolyi Ioannész írták meg a legendáját. Adományozásai, emberszeretete, segítőkészsége okán „Ajándékozó Apa”-ként is említik.

IV. Béla király és a görög Laszkarisz Mária közös uralkodása, országépítése kiemelkedő történelmi örökséget képvisel, hiszen a tatárjárás utáni évtizedekben ez tulajdonképpen a második honalapítást jelentette. Nemzetközi szinten a közös görög-magyar haderő jelentős diadalt aratott az

1259-es pelagóniai csatában. E győztes csata után kialakult hadihelyzet vezetett ahhoz, hogy két év múlva VIII. (Palaiologosz) Mikhaél visszafoglalta Konstantinápolyt is, így ismét létrejöhett a birodalmi Görög Császárság. A magyar-görög dinasztikus házasságok körében igen fontos mozzanat volt az is, hogy IV. Béla király és Laszkarisz Mária unokájának, Anna magyar királylányának a férje II. Andronikosz Palaiologosz görög császár lett.

Budai várunk központi szerepe és a „második honalapítás”, IV. Béla magyar király és Laszkarisz Mária görög császárlány dinasztikus házasságának egyetemes jelentősége kiemelkedő a filhellén magyar és hungarofil görög emlékeztetműveltségben is: a Mátyás-templom fontos görög történelmi esemény színhelye lett 2011. december 17-én, hisz itt került sor Arseniosz Kardamakisznak, Magyarország és Közép-Európa exarchájának ünnepélyes beiktatására.

Kiadó: a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata, támogató: a Fővárosi Görög Önkormányzat és a Görög Intézet.

Édeseink

Kiscukrászdák az I. kerületben

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Márai Sándor Kulturális Közalapítványa kiadásában megjelent a kerület jövő évi naptára.

„Kis tabáni cukrászdában / ma este, a vén Budán, / fél nyolc után vagy korábban, / feltétlen jöjj el, babám! / Mellettem ülsz, krémest eszel, / istenem, de édes leszel / kis tabáni cukrászdában, / odaát a vén Budán! – dúdolták nagyapáink. Hogy hol vannak már azok a cukrászdák? Hát itt, a szomszédban, karnyújtásnyira!

Naptárunk lapjain a kerület legkisebjei sorakoznak. Tessék csak szép sorjában felfedezni, végigkóstolgatni őket. Mindegyiknek megvannak a maga különlegességei, titkos rajongói, hűséges törzsvendégei. Mindenütt szeretettel várnak.”

(Saly Noémi)

A legkisebkeknek a legnehezebb mos-tanában. Megpróbáltunk ennyivel is segíteni, önök pedig azzal tudnak, ha tőlük vesznek bejglit vagy egy tálca süteményt.

A naptár megvásárolható a Vince Könyvesboltban (Krisztina körút 34.) és a Toldy Ferenc Könyvesboltban (Fő u. 40.).

Kis tabáni cukrászdában
ma este, a vén Budán,
fél nyolc után vagy korábban,
feltétlen jöjj el, babám!

Mellettem ülsz, krémest eszel,
istenem, de édes leszel
Kis tabáni cukrászdában,
odaát a vén Budán!

– dúdolták nagyapáink.
Hogy hol vannak már
azok a cukrászdák?
Hát itt, a szomszédban,
karnyújtásnyira!
Naptárunk lapjain a kerület
legkisebjei sorakoznak.
Tessék csak szép sorjában
felfedezni, végigkóstolgatni
őket. Mindegyiknek
megvannak a maga
különlegességei,
titkos rajongói, hűséges
törzsvendégei. Mindenütt
szeretettel várnak!

VESZÉLYBEN A MÁRVÁNYMENYASSZONY

„A borkimérésként indult Márványmenyasszony körül az elmúlt két évszázadban véres harcok folytak, és jókora házak nőttek ki a földből, a hely azonban mindent túlélte” – írta 2019-ben Vincze Miklós a 24.hu-n megjelent cikkében. Néhány héttel ezelőtt azonban kiderült, hogy Budapest egyik legrégebben működő vendéglőjében végleg behúzták a spalettákat, az éttermet a legutóbbi tulajdonosa eladta, és új gazdája társasházat épít a helyén.

A Budavári Önkormányzat szeretné meggyőzni a befektetőt, hogy gondolja át a terveket, és az utcafront felé eső régi, földszintes épületet adja bérebe egy olyan vendéglős számára, aki vállalná a működtetést. A Márvány utca 4–8. számú telkeken álló épületegyüttes jelenlegi helyzetéről Csány Évát, az I. kerület főépítészt kérdeztük.

Az önkormányzat honnan értesült a tulajdonosváltásról?

– Az új tulajdonos megbízásából a tervezők kerestek meg minket egyeztetésre, majd a kerületi kormányhivatalnál benyújtották az engedélykérelmüket az épület bontására. A tulajdoni lapon egyelőre a tulajdonjog-változást megindító eljárás szelvénye szerepel.

Mi látható az újonnan készített terveken?

– Az összeállított dokumentációból kitűnik, hogy egyetlen pinceszakasz kivételével elbontanák a teljes épületegyüttest, és egy új lakóépületet emelnének a helyére.

A Márványmenyasszony vendéglátás és helytörténeti érték. Az önkormányzat nem helyezheti védelem alá?

– A földszintes házakból álló, kissé kaotikus kertes épületegyüttes nem áll védettség alatt. A műemléki fel-

tételeknek formailag nem felel meg, ezért jogilag nem támasztható alá a bontási tilalom. Az értéke azonban nagyon jelentős, hiszen a Márványmenyasszony, a köré szövődött legendákkal és valós történetekkel, minden kétséget kizáróan igazi helytörténeti kuriózum. Az 1700-as évek vége óta vendéglőként működött, helyiségei-

ben számtalan híres ember megfordult, és a Márvány utca is erről az étteremről kapta a nevét.

A Márványmenyasszony nyáron kertvendéglőként is működött. Mi történt az árnyat adó, hatalmas fákkal?

– A hangulatos udvarrész fáirol ezekben a napokban kaptuk meg az igazságügyi szakértővel alátámasztott véleményt. Ebben az olvasható, hogy a fák életveszélyesek, ezért mindet ki kell vágni...

Jogi és hatósági lehetőségek híján hogyan kívánják jobb belátásra bírni a tulajdonost?

– Sajnos, nehéz bárkit is rávenni arra, hogy vendéglőt működtessen olyan időszakban, amikor nem megy az üzlet. Úgy tudjuk, hogy a korábbi tulajdonos teljesen felhagyott a vendéglátással, nem kívánja folytatni a szakmát. A tervezőkön keresztül szeretnénk fölvenni a kapcsolatot az ingatlan új gazdájával, hogy meggyőzhessük, jó lenne, ha az utcafrontot meg tudná tartani. Tehát a földszint megmaradna a régi formájában, és arra épülnének rá a modern felső emeltek. Ha a piaci helyzet úgy hozza, a földszinten újra megnyithatna az étterem. Polgármester asszonymal közösen szívesen leülnénk az új tulajdonossal, hogy meggyőzzük: ezt a tradíciót érdemes lenne folytatni.

A rejtélyes szobor és a vendéglősök

Saly Noémi, *A tangókiály – Kalmár Pál regényes élete* című könyvében megörökítette a Márványmenyasszony történetét. Az alábbi derűs krónikát a kávéház- és helytörténész engedélyével közöljük:

„Története összefonódik a Krisztinavároséval, és bizton állíthatjuk: Budapest egyik legrégebbi, ugyanis – a régi cégér szerint – 1793 óta működő vendéglátóhelyét tisztelhetjük benne. Alapítói híres helyi bortermelők voltak: a Sulzberger család. Hogy abban az időben volt-e neve, vagy egyszerűen a gazdáké állt a firmán, nem tudjuk, ahogy azt sem, hogy a jelenlegit pontosan mikor kapta. Magyarázat ugyanis többféle van, egyik szívbemarkolóbb, mint a másik. A helyiek a vendéglős hirtelen megvakult vagy megnémult leányát emlegették, aki fogyatékosága miatt »márvány kebellek« mondott le vőlegényéről. Mások szerint egy lakodalmán elájult ara ihlette a cégért, amely a régi képek tanúsága szerint fehér ruhába és fátyolba öltözött, hófehér arcú, kitárt karú fiatal nőt ábrázolt.

A legvalószínűbb megoldás valamivel prózaibb. 1837-ben mutatták be Pesten Louis Hérolld négy évvel korábban írt romantikus operáját, a *Zampa* vagy a *Márvány menyasszonyt*. (Később játszották a Budai Színkörben is.) Nos – ugyancsak a színhagyomány szerint – a színészek a bemutató után ebbe a vendéglőbe jöttek át ünnepelni, és a gazda a nagy sikerű dalmű tiszteletére nevezte volna el Márványmenyasszonynak. (Ugyanígy kapott nevet jóval később a szintén krisztinavárosi Régi nyár – emléksünk, ez az operett a közeli Budai Színkörben aratott tomboló sikert –, sőt a tabáni Háromcsőrű Kacsa is.)

Híres régi vendégeinek se szeri, se száma: kezdetük mindjárt Széchenyi Istvánnal, aki 1836-ban tizenkét év türelmes várakozás után a krisztinavárosi templomban vezethette végre oltár elé Seilern Crescenciát, és a szűk körű esküvőt követően a Márványmenyasszonyban tartották a lagzit. Boro Gyula, az egyik későbbi vendéglős még 1943-ban is büszkén

mutogatott egy onnan maradt, bontatlan üveg bort és egy kőkorsót, amelyeket elődje tiszteletből félretett és megőrzött. Boros egyébként még Jókait is kiszolgált, aki állítólag egy aranyat ígért neki, ha levágatja csodásan pedrett, hatalmas bajuszát. (Az üzlet nem jött létre.)

A századfordulón egy igen neves szakember, Wagner Vilmos volt a gazda, akinek a keze alatt nagyszerűen virágzott az üzlet. Ő állította a kerthelyiségbe 1896-ban a Márványmenyasszony szobrát – persze ennek is, megvan a maga legendája: az ismeretlen művész állítólag egy igen tetemesre gyűlt tartozás fejében faragta meg... Ekkoriban a közelben lakó Budenz József nyelvészprofesszor asztaltársasága vacsorázott itt rendszeresen, de az idők során közéleti személyiségek – köztük Bárczy István polgármester, a közelben lakó Karátsonyigrófok, báró Podmaniczky Frigyes – és költők, írók – Ady, Csinszkával az oldalán, Kosztolányi, Móricz Zsigmond –, illetve a Színkör színészei és persze nézői is jó kedvvel fogyasztották a híres libapencsényét és hozzá a kadarkát.

A vendéglő földszintes épületén 1872 óta lényeges átalakítást nem végeztek: boltíves kapubejárója, gesztenyefás udvara ma is ugyanolyan, mint amilyenek elődeink szerették.

Heltai Jenő *Nyári múzsa* című mulatságos versciklusába így állított emléket az akkor épp (egyik) fénykorát élő vendéglőnek:

*„A sorsomat azonban nem panaszlom,
Míg áll Budán az ősz Márványmenyasszony,
Míg iddogálom az eperdús bőlét,
Szelíd szárnyával béborít a jólét.*

*Amíg a sárgadinnyét szeletelném,
Egy barna kis leányon jár az elmém,
Ki hálistennek nem hagy engem árván,
Mert nem menyasszony, még kevésbé márvány.”*

r. a.

A környék csak viszonylag későn, a 18. században kezdett beépülni, részben az Ördög-patak (Szent Pál-patak) áradásai, részben a vár környékére vonatkozó építési tilalmak miatt. A Horváth-kert területe sokáig katonai terület, a vár védelmi övezete maradt. Először egy kis kápolna épült a mai Krisztina tér helyén, 1700-ban, majd ennek helyére 1726-ban egy nagyobb kápolnát építettek. Mária Terézia nem csak ez utóbbira adakozott, de a terület első lakóinak megtelepedését is támogatta. Így érthető, hogy a környéket egyik lányáról, Mária Krisztináról nevezték el Krisztinavárosnak. A korábban katonai védelem alatt álló területet 1787-ben már részben felparcellázták, így egy részét Nicky Kristóf koronatanácsai elnök kapta meg. Tőle aztán hét évtized múlva a Horváth család birtokába került – innen ered a toronyház előtti park neve: Horváth-kert. 1797-re – a korábbi kápolna helyén – elkészült a krisztinavárosi plébániatemplom is. 1842-ben nyílt meg a Horváth-kertben a Budai Szín-

AZ ALAGÚT UTCAI MAGASHÁZ

Fantasztikus panorámát kínál a Horváth-kertre és a Várra, mégis gyakran volt közutálat tárgya: ez az Alagút utcai toronyház, amely újra és újra példaként került elő, ha felszínre tör a magasház-építészet körül évtizedek óta tartó vita. Irány az Alagút utca 3.!

kör, amely idővel egy favázas épületet is kapott – ezt aztán 1938-ban bontották el végleg. Emlékét a toronyházzal szemben nemrégiben újból felállított Déryné-szobor őrzi. A környék benépesedését jelentősen felgyorsította az Alagút 1857-es átadása. Már nem kellett megkerülni vagy megmászni a Várhegyet, hogy Pestről eljusson a jó-nép a Krisztinavárosba. Így aztán gombamód szaporodtak a kiskertek és a nyaralóvillák. Az Alagút folytatásaként építették ki az Alagút utcát, belehasítva a Horváth-kertbe is. Mivel a Tabán házait az 1930-as években elbontották, a Horváth-kertet közparkként megtartották, a Vérmezőt pedig egészen 1947-ig katonai, védelmi okokból nem engedték át a fővárosnak, a környéken jelentős zöldterületek kerültek el a felparcellázást, beépítést. Így a Várnegyed hátsó oldalára számos pontról maradt meg a remek rálátás. Ezt használták ki az 1960-as években is, amikor a toronyházat megtervezték az Alagút utca 3. alatti telekre.

Korábban a Philadelphia kávéház működött itt – először 1898-ban említették ezen a néven. A huszadik század első felében még menő kávéháznak számított, ahol gyakran fordult meg Ady Endre és Szabó Dezső is. A második világháborúban az épületet súlyos

Az elkészült, még új torony 1972-ben
• Fortepan.hu, Kádas Tibor felvétele

OTP-fiók a földszinten, 1981 • Fortepan.hu, Péterffy István felvétele

bombatalálat érte, így a háború után ez is a foghíjtelkek egyike lett. Bár a Közmunkatanács tervet dolgoztatott ki az egész tömb rekonstrukciójára, ebből nem lett semmi – sőt, 1948-ban a Közmunkatanács is megszűnt.

A második világháború utáni lakásínséget csillapítandó, az Országos Takarékpénztár az egyik legnagyobb ingatlanberuházó vagy inkább -finanszírozó céggé vált. 1964 januárjában jelentették be az az évi lakásépítési terveiket, ebben már szerepelt az Alagút utca 3. alatti öröklakás-építés is.

Az új épületet a „legek” között említették, addig ugyanis a budai oldalon

itt 7-8 emeletesnél magasabb lakóházat nem építettek. Mégsem maradt sokáig egyedül, hiszen hamarosan átadták Farkasdy Zoltán öntöttfalas, 15 emeletes lakótornyait Kelenföldön.

A foghíjtelken 1966 májusában indultak meg a munkálatok, a kivitelező a 42-es számú Építőipari Vállalat volt, az építész-tervező pedig Boross Zoltán (BVTV). A felépült magasház aljában két szintet foglaltak el az OTP irodái és ügyfélterei, e felett 12 lakósinten lakások épültek, legfelül pedig egy magasított párkányzatú lapostetővel zárták le a 47 méter magas épületet. 1967 júliusának végére került tető alá, majd az állványok elbontása után,

1968 februárjában vált láthatóvá az új homlokzat is, tavasszal pedig elkezdődhetett a lakók beköltözése. A ház leghíresebb lakója Puskás Ferenc labdarúgó volt.

A házban az alsóbb öt emeleten szintenként 8 lakás, azon felül 6 lakás található. Szimmetrikus alaprajzi elrendezésű, két lépcsőházzal, 88 lakással. Az alsó szinteket a beruházó OTP foglalta el, saját bankfiókot is nyitottak – ez ma is működik. A hetvenes években nagy forgalmat bonyolított, ugyanis ez volt a kevés fiók egyike, ahol deviza-számlát is kezeltek.

(folytatjuk)
Papp Géza

A kerületi rászorulókért

A Covid-19 járvány sok családban okoz anyagi nehézséget (munkahelyek elvesztése, betegség miatti jövedelemkiesés, a digitális oktatás eszközei, otthoni munkavégzés miatt megnövekedett háztartási költségek, védekezési eszközök többletköltségei). A Budavári Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ erre az igényre reagálva kéri a segítségüket decemberben. Szeretnénk a velünk már kapcsolatban álló vagy a közeljövőben kapcsolatba kerülő nehéz helyzetű ügyfeleknek segítséget nyújtani adományok útján, ezért a kerületi lakosok szolidaritására alapozva adománygyűjtést hirdetünk.

A Szolgáltatási Központ jelenleg a következő típusú adományokat tudja fogadni: tartós élelmiszer, édesség, tisztító- és tisztálkodószerek, működőképes számítógép, tablet a digitális oktatásban részesülő gyermekek és olyan idősek számára, akik másképp nem tudnának a családjukkal személyesebb kapcsolatot tartani. A legkisebb segítség is számít, hálásan köszönünk minden felajánlást!

Amennyiben segíteni szeretne, kérjük, vegye fel a kapcsolatot munkatársunkkal, Bikes Istvánnal!

Telefon: 06 20 428 4379,

e-mail: bikkes.istvan@budavarszk.hu

Az élelmiszer- és tisztítószer-adományait hétköznapokon hétfőtől csütörtökig 8–16 óráig, pénteken 8–13-ig tudjuk fogadni a Budavári Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ Gondozási Központja 1013 Budapest Attila út 8. telephelyén.

JÓKAI ANNA SZALON – ONLINE

E-mail: jokaiannaszalon@budavar.hu,
[facebook.com/jokaiannaszalon](https://www.facebook.com/jokaiannaszalon)

Január 6-án, 13-án, 20-án és 27-én, szerdán, 10.30-tól:

ONLINE LÉLEKSIMOGATÓ

MEMORITERFOGLALKOZÁS RÁK KATI SZÍNМŰVÉSSZEL ZOOM-TALÁLKOZÓ FORMÁJÁBAN

Aki szeretne csatlakozni a programhoz, a jokaiannaszalon@budavar.hu e-mail-címen jelentkezzen, ezt követően küldik vissza a bejelentkezéshez szükséges linket és az információt az új jelentkezőknek a Zoom letöltésének lehetőségeiről.

Az online foglalkozás célja, hogy megtartsa a Léleksimogató szellemi közösségét, ahol az idős emberek karbantarthatják a gondolkodásukat, memóriájukat, beszédképességüket, elkerülve a demencia által okozott leépülést és az elmagányosodást.

Január 19., kedd, 18.00

MONDJ TE IS EGY VERSET! –

online

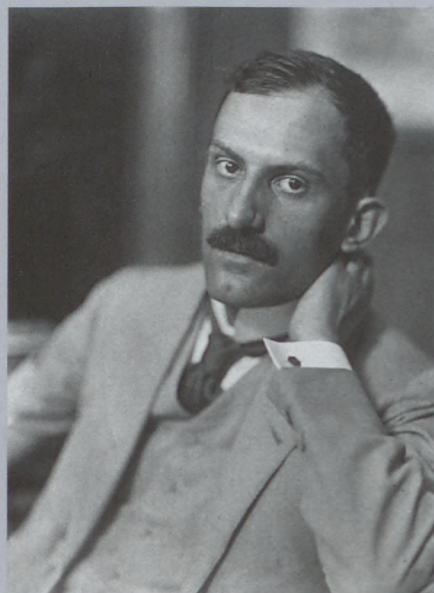
„Tudod, hogy érted történnék mindenek...”

Egy fiatalos versbarát közösség, ahova mindenki hozhat, és ahol mindenki mondhat verset. Az erre az estre kiválasztott poéta: Babits Mihály.

Az estet Zoom-találkozó keretében tartják meg.

Házigazda: Takács Bence Ervin.

Jelentkezni a jokaiannaszalon@budavar.hu e-mail-címen lehet, ezután küldik a meghívó linkjét.

Babits Mihály könyöklős portréja
 • Székely Aladár felvétele

VÍZIVÁROSI KLUB – ONLINE

E-mail: vizivarosiklub@budavar.hu • Facebook: Vízivárosi Klub
1015 Bp. Batthyány u. 26. • Telefon: +36-20-232-9018, +36-1-780-7660

BULLYING AZ ISKOLÁBAN – ONLINE WORKSHOP

**2021. január 6., szerda,
17.00–18.30**

Téma: Járókelő-hatás (bystander effect), hatalmi egyensúlyhiány, a nevelési légkör és a bullying.

Részletek, jelentkezés:

Facebook – agresszió, erőszak, bullying az iskolában, e-mail: bullyingaziskolaban@gmail.com, tel.: 06 20 420 4045.

A részvétel ingyenes, de előzetes, e-mailben történő regisztrációhoz kötött!

ONLINE IMPROVIZÁCIÓ FELNŐTTEKNEK

Péntekenként 10 és 12 óra között

otthonról merülhetsz bele a játékba. Csinálj valami egészen mást, és kapcsolj ki! Szökj ki a kisszobába egy lappal/telefonnal, és szabadulj fel! Az online tér új dimenziókat nyit meg előtted, fedezd fel hogyan játszhatunk otthonról is együtt! Foglalkozásvezető: Vargyas-Tóth Juliska (Grund Színház). Részvételi díj: 3000 Ft/alkalom (az első alkalom 1500 Ft) Bérlet: 15 000 Ft/6 alkalom Információ és jelentkezés: info@grundszinhaz.hu vagy www.grundszinhaz.hu

ONLINE SENIOR GERINCTORNA

Kedd, csütörtök 9.00–10.00 és 10.00–11.00.

Információ: mandlimoni@gmail.com

Az órák fő célja a helyes testtartás kialakítása, a testtudat fejlesztése, az erő és rugalmasság megőrzése.

Vezető: Mándli Monika sportoktató.

Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom.

Az önkormányzat az arra jogosultaknak támogatást biztosít.

A közösségi betlehemi jászolban szépen gyűlnek, szaporodnak a figurák.

Köszönjük mindenkinek, aki hozzájárult!

INGATLAN

I. ker., Váralján, a Szabó Ilonka utcában, pár percre a Bécsi kaputól, téglalapítású, rendezett társasház 2. emeletén csendes, világos, 90 nm-es, kiváló elosztású, 3 külön nyíló szobás, erkélyes lakás szép, PANORÁMÁS KILÁTÁSSAL 90 millió forintért eladó. BakosLak Ingatlan: 326 0618, 06 20974 0571.

I. ker., Naphegyen, csendes utcában, téglalapítású társasház 3. emeletén (nincs lift) 48 nm-es, napfényes, egyszobás (+ leválasztott háló), erkélyes, hangulatos lakás 39,9 millió forintért eladó. BakosLak Ingatlan: 326 0618, 06 20974 0571.

II. ker., Bem József utcában, a Dunához közel, földszinti, frissen, igényesen, modern stílusban felújított 50 nm-es, 2 külön nyíló szobás, erkélyes lakás 45,6 millió forintért eladó. BakosLak Ingatlan: 326 0618, 06 20974 0571.

BAKOSLAK INGATLAN készpénzes ügyfelei részére eladó és igényes kiadó ingatlanokat keres azonnali fizetéssel. BakosLak Ingatlan, I. ker., Batthyány utca 32. Tel.: 326 0618, 06 20 974 0571.

Úri utcai 46 m²-es, jó állapotú, felújított, világos, első emeleti önkormányzati lakás (egy szoba, konyha, kádas fürdőszoba, előszoba, étkező, beépített szekrények, nagyon szép ház és lépcsőház) nagyobb vári vagy várkörnyéki önkormányzati lakásra cserélhető! Tel.: +36 20447 1177.

I. ker., Logodi utca, azonnal beköltözhető, teljes körűen felújított, 71 nm-es, 3 szobás, két fürdőszobás, kiváló beosztású lakás tulajdonostól 68 millió Ft-ért eladó. Tel.: 06 30 867 6795.

ÉLETJÁRADÉK

Cégünk életjáradéki és haszonélvezeti szerződést kötne egyedülálló hölgygel vagy úrral, házaspárral is közös megegyezés alapján. Gondozás, ápolás, takarítás. Kérem, hívjon bizalommal! További információ telefonon Balog Eszter: +36 70 397 2762. A hét minden napján hívható.

Egyedülálló, kedves fiatalember eltartási, illetve életjáradéki szerződést kötne idős úrral, hölgygel, akinek segítségre lenne szüksége. Megegyezés alapján, 100%-os eltartás. Biztos és biztonságos, szép, stabil időskort nyújtok. Érdeklődni telefonon: 06 70 673 7787.

Eltartási, életjáradéki szerződést kötnék akár nagyobb, egyösszegű kifizetéssel, idős, egyedülálló, magányos személlyel. teljes ellátással, segítséggel. Autóval rendelkező 45 éves hölgy várja hívását bizalommal. Telefon: 06 20 229 0986.

Fiatalkorú hölgy eltartási, illetve életjáradéki szerződést kötne. Mindenféle háztartási munkába besegítek: 06 20 932 0983.

Hölgy életjáradéki, illetve eltartási szerződést kötne hölgygel vagy úrral. Jogosítvánnyal rendelkezem, étel- gyógyszerellátásban segítenék: 06 20 451 3019.

ADÁSVÉTEL

+ 5 000 FT-OT FIZETEK az újság felmutatásával 40 000 Ft feletti vásárlás esetén. Régiség felvásárlása készpénzért. 19. és 20. századi antik és modern festményt, régi bútorokat, fali-, asztali és álló órákat, lakberendezési tárgyakat, Zsolnay, Art deco és retro tárgyakat (hibásat is), asztali díszeket, ezüst gyertyatartót, cukordobozt, hagytékot. A kiszállítás díjtalan. Telefon minden nap: +36 70 397 2762.

PAPÍR- és fémpénzt, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget, régiségeket vásárolunk és árverésre átveszünk. VI., Andrásy út 16. Tel.: 266 4154, H-Cs: 10-17.

NAGY ZSUZSANNA, AZ ÖN MEGBÍZHATÓ PARTNERE, 5000 Ft kedvezményt adok vásárlás esetén. Hívjon bizalommal! Készpénzfizetéssel vásárolok antik bútorokat, festményeket, Herendi, Zsolnay és mindenféle porcelánokat, könyvet, csillárokat, szőnyeget, órákat, bizsukat, ékszereket, csipkéket, kitüntetéseket, réz, bronz ezüst tárgyakat, bundákat, ruhaneműket, komplett hagytékot. Hívjon bátran! A hét minden napján. Tel.: 06 30 907 9910.

Mária Terézia Galéria világpiaci ár felett vásárol tört-, illetve fazonarany ékszereket. 14 krt.: 9500-15 000 Ft, 18 krt.: 12 000-20 000-ig, drágaköves ékszereket, valamint ezüst tárgyakat 110-350 Ft/g-ig. Továbbá mindeféle régiséget, teljes hagytékot, márkás órákat. Tel.: 06 20 229 0986.

Hirdetésfelvétel legközelebb 2021. január 5-én a varnegyed@gmail.com e-mail-címen!

TELJES HAGYATÉK VÁSÁRLÁSA

RÉGI BÚTOROK,
FESTMÉNYEK,
PORCELÁNOK,
ÓRÁK, CSILLÁROK,
SZÖNYEGEK,
EZÜSTTÁRGYAK ÉS
MINDENFÉLE MŰTÁRGY
ADÁSVÉTELE.

TELEFON:
06 20 403 5271

STUDIO ANTIKVÁRIUM díjmentes kiszállással, készpénzért vásárol könyveket, teljes könyvtárakat, térképeket, metszeteket, kéziratokat, képeslapokat, festményeket, porcelánokat, teljes hagyatékot. Telefon: 06 1 312 6294; 06 30 941 2484.

Salom Magyar Antikvitás. Eladni régiséget, örökölt hagyatékát? Magas áron, készpénzért, ingyenes kiszállással felvásárlom eladó tárgyait. Bútorokat (koloniált is), festményeket, ezüstöket (evőeszköz, cukrosdoboz, gyertyatartó stb.), órákat (fali, kar, zseb, asztali, dísz), porcelán- és dísztárgyakat, padlóvázákat, üveget, bronzot, rezet, kerámiákat, ékszereket, bizsukat, borostyánokat, játékokat, fegyvereket, kardokat, sétatálcát, kitüntetéseket, pénzérmét. Mindennemű régiséget, varrógépet, zongorát, hangszeret. Telefon: 06 70 673 7787. E-mail: antik@magyarantik.hu.

BÚVÓS SZAKÁCSKÖNYVAKCIÓ!

**A FŐZÉS TUDOMÁNYA +
A BÚVÓS SZAKÁCS
KONYHAUNIVERZUMA**

Két hiánypótló kötet együttesen
3 500 Ft árengedménnyel.
Megrendelhető itt:
buvosszakacs.com

Bécsi aukciósház kimagasló áron vásárol antik, modern festményeket, bútorokat, asztali, fali órákat, porcelánokat, ezüst tárgyakat, bronz tárgyakat, zongorát, gyűjteményeket és teljes hagyatékot. Berger Ottó. Telefon: 06 20 474 0948.

Nerc-, róka-, nutria-, pézsmá- és mindenféle szőrmebundát, műszörmét vásárolok magas áron, ill. teljes ruhánerő-hagyatékot, öltönyöket. Várom hívását. Tel.: 06 20 229 0986.

Festménygyűjtemény gyarapítása céljából megvételre keresek készpénzért kiemelkedő kvalitású 20. századi magyar festményt. Árverésen, kiállításon szerepelt előnyben. Nemes Gyula, e-mail: gyulanemes70@gmail.com, telefon: 06 30 949 2900.

ZSIGMOND MIHÁLY HAGYATÉKFELVÁSÁRLÓ azonnali készpénzfizetéssel vásárol. Antik bútorokat, festményeket, porcelánokat, Herendit, Zsolnayt stb., órákat (kar, dísz, fali), szőnyeget (kopottan, hibásan is), kitüntetéseket, érmeket, bizsukat, borostyánt, ezüstöket, csipkéket, könyveket, hanglemezeket, mindenféle régiséget, hibásat is. A kiszállás díjmentes. Hívjon bizalommal a hét bármely napján: 06 70 600 1727. XI. ker., Karolina út 2/a.

GÁBOR ESZMERALDA becsüs készpénzért vásárol aranyat, ezüstöt, neves festményt, bútort, órákat, Herendit, teljes hagyatékot múzeumok számára is. Telefon.: 06 1 789 1 693, 06 30 898 5720.

HENK ANTIQUITAS Krisztinaváros. Mészáros u. 8. Nyitva: H-P: 10-18 óráig. Telefon: 06 20 933 1413, e-mail: henkivilmos@gmail.com.

SZOLGÁLTATÁS

Irodák, lépcsőházak, lakások napi takarítását, nagytakarítását vállalom, közületeknek és magánszemélyeknek. Halász Tibor: 202 2505, 06 30 251 3800.

Villanszerelés azonnal!
Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás József villanszerelő mester. Telefon: 06 20 9344 664, 246 9021. ELMŰ-ügyintézés.

GOMBFOCI! megvenném az 50-es, 60-as, 70-es évek gombfocijait. Akár egy darab is érdekel! Tel.: 06 20 516 7094.

Szabó Balázs vállalta kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. Tel.: 06 20 264 7752.

Lakásfelújítás! Szobafestés, mázolás, tapétázás, parketta-lerakás, -javítás, -csiszolás, vízszelés, csempézés, villanszerelés, ajtó- és ablakcsere, kőműves- és asztalosmunkák, takarítás, garanciával. Halász Tibor. Telefon: 202 2505, 06 30 251 3800.

Karácsonyfavásár. Értesítjük a kedves vásárlóinkat, hogy a Batthyány térről idén 50 méterrel arrébb költö-zünk a Markovits Iván utcába (Spar par-koló). December 8-tól árusítjuk fenyő-inket. Üdvözlettel: Németh család.

Festés, mázolás, tapétázás. Szak-szerű, precíz munka, bútormozgatással, takarással. Nyugdíjasoknak kedvez-ményt biztosítunk. Egyéb karbantartási munkákat is vállalunk! Hívjon bizalom-mal! Bajkai Bence: 06 30 580 3439.

Régi bútorok felújítása, kárpitos-és asztalosmunkák, szállítással. Kiss Gábor, I. ker., Feszty Á. u. 2., az alagsor-ban. Tel.: 214 8384, 06 20 345 9963.

Nagy Zsuzsanna. Hívjon bizalom-mal! Megbízható hölgy takarítást, vá-sárlást, főzést, ápolást, gondozást vál-lal. Hívjon bátran, az ön megbízható partnere. Tel.: 06 30 907 9910.

Várban élő fiatalasszony a munkája mellett vállalja I. kerületi idős embe-rek részére a heti bevásárlást: közért, piac, gyógyszertár, valamint közös sé-tát, társalgást, felolvasást, rendrakást. Díjazás megegyezés szerint. Hívjon bi-zalommal! Tel.: 06 70 2819 261.

EGÉSZSÉG

Nagy Zsuzsanna: hívjon bizalom-mal hölgyem vagy uram! Egyedül van, nincsen senkije? Társaságra vágyik? Beszélgetne? Ismerjük meg egymást! Tel.: 06 30 907 9910.

NŐI ÉS FÉRFI GYÓGYPEDIKŰR. A szolgáltatás a higiéniai előírásoknak megfelelően történik. Szeretettel vá-rom a Showhaj Stúdióba! Mészáros utca 14., Szathmári Katalin Henrietta. Tel.: 06 70 422 8410.

Házhoz megyek! Fogszor készíté-sét, javítását vállalom garanciával, járvány idején is biztonságban, az otthonában. Hívjon bizalommal! Tele-fon: 06 20 980 3957.

Drága titok és boldog kegyelem, hogy űram és Mesterem néha kesztőbe vesz, és ír velem: (Vissz a verszőre cenzúrái - részlet)

Fébfé Evangélikus Diakonissza Egyesület

Karácsonyi meglepetése

A Fébfé Egyesület **Türmezei Erzsébet** evangélikus diakonissza költő szellemi örököse, ezért kötelessége a hitvalló örökség ápolása és műveinek terjesztése.

Öt kötetben újra megvásárolhatóak **Türmezei költeményei!** KÜLÖNÖSEN AJÁNLJUK:

- egyházközségek tagjainak
- iskolák könyvtárainak
- munkatársak ajándékozásához
- társesházak tagjainak és intézményeinek
- a vallásos költészet kedvelőinek

Rendelje meg **ONLINE!** **15.000 Ft** + postadíj

Fébfé Evangélikus Diakonissza Egyesület
1021 Budapest, Hívóvilágyi út 193.
febfé.egyesulet@kultura.hu

fortunalamella@chello.hu www.fortunalamella.hu

Fortuna lamella 1016 Budapest, Róka u.5
06 30 931 0953, 06 70 9418 940
Iroda: 06 1 290-4351

SZALAGFÜGGÖNY TISZTÍTÁS, GYÁRTÁS

Roletta, relaxa, redőny, szünyogháló, napellenző gyártás és javítás, ablakfóliázás, hagyományos függönyök tisztítása. Széles szín- és anyagválasztékkal rendelkezünk és termékeinkre garanciát vállalunk.

Kerületi megrendelőinknek 10 % kedvezményt biztosítunk!

I. kerületi irodával rendelkező közös képviselő és társasházkezelés

FIGYELEM! Változások a közös képviselőre vonatkozó törvényi előírásokban 2020. januártól.

Szolgáltatásaink:

- 24 órás vészhelyzeti elérhetőség, éjszakai ügyelet
- Teljes körű könyvelés az új törvényi előírás szerint
- Hatékony kintlevőség-kezelés
- Műszaki problémák kezelése – gondnoki házfelügyelet
- Társasház teljes körű üzemeltetése
- Felújítási munkák előkészítése, lebonyolítása, felügyelete
- Alapító Okirat és SZMSZ elkészítése, karbantartása
- Jogi problémák megoldása

Elérhetőség: +36 1 782 6620

ADVENTI KONCERTEK ONLINE A BUDAVÁRI VÁROSHÁZÁN

• Fotó: Flor Garduño

December 20., vasárnap 16.00

ÉGI HARMÓNIAK

KÁROLYI KATALIN ÉS VENDÉGEINEK KONCERTJE

Műsor:

J. S. Bach: *Der Geist hilft unsrer Schwachheit auf* (BWV 226, római levél 8:26-27)

Esterházy Pál: *Harmonia Caelestis – karácsonyi és dicsőítő énekek*

J. S. Bach: *Lobet den Herrn, alle Heiden* (BWV 230, zsoltár 117:1-2)

Vezényel: Bali János

Közreműködők:

Molnár Anna, Murányi Márta – szoprán
Dezső Sára, Károlyi Katalin – alt

Fodré Lajos, Pivarcsi Gábor – tenor

Melkovics Zoltán, Najbauer Lóránt – basszus

Pétery Dóra – orgona

Gallai Judit – cselló

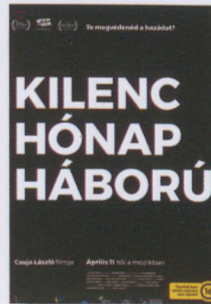
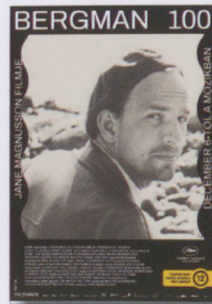
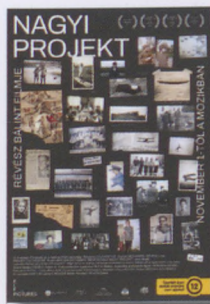
Illés Szabolcs – hegedű

Németh Zsombor – hegedű

Az előadásokat élőben közvetítjük a Budavári Önkormányzat Facebook-oldalán.

BUDAPESTFILM TÁVMOZI

A BUDAPESTI TÁVMOZI VÁRJA VENDÉGEIT!
A MŰVÉSZ, PUSKIN, TOLDI, TABÁN, KINO CAFE FILMSZÍNHÁZAK TOVÁBBRA IS NAPI
MŰSORRENDEN VETÍTENEK A WWW.TAVMOZI.HU OLDALON.

A TÁVMOZIBAN FILMKLUBOKKAL, FESZTIVÁLOKKAL, KÜLÖNLEGES VETÍTÉSEKKEL, FILMPREMIEREKKEL,
KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓKKAL ÉS HETENTE MEGÚJULÓ MŰSORRAL VÁRJUK KEDVES VENDÉGEINKET.

